

**ՎԱՐԱԿԻՉ ԵՎ ՈՉ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՄՈՎ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ
ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ 2022 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒԼԻՍ ԱՄՍՎԱ ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ**

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում աղիքային վարակիչ հիվանդություններով պայմանավորված համաճարակային իրավիճակը հարաբերականորեն հանգիստ է:

2022թ. հուլիս ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 1250 դեպք, ինչը գրեթե նույնն է հունիս ամսվա հիվանդացության (1254 դեպք) հետ համեմատ, իսկ 2021թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ հիվանդացությունը նվազել է մոտ 1.1 անգամ:

2022թ. հուլիս ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների թվով 1 բռնկում, որի շրջանակում հիվանդացել է 7 անձ:

2022թ. արձանագրվել է աղիքային վարակների 8 բռնկում, որից 5-ը սննդային ծագման, 3-ը՝ ջրային: Սննդային ծագման բռնկումներից 3-ն արձանագրվել է Երևան քաղաքում (2-ը՝ հանրային սննդի կազմակերպություններում, 1-ը՝ այլ կազմակերպությունում), 1-ական բռնկում արձանագրվել է Կոտայքի և Գեղարքունիքի մարզերում՝ դպրոցական կազմակերպությունների էքսկուրսիաների ժամանակ:

Բոլոր դեպքերում բռնկումներն առաջացել են սննդամթերքի պատրաստման, պահպանման կանոնների, ինչպես նաև սանիտարահիգիենիկ ռեժիմի խախտումների պատճառով:

Ջրային բռնկումներն արձանագրվել են Արագածոտնի մարզում՝ 1 բռնկում և Գեղարքունիքի մարզում՝ 2 բռնկում: Բռնկումների առաջացման պատճառ է հանդիսացել խմելու ջրի երկրորդային աղտոտումը:

Օդակաթիլային մեխանիզմով փոխանցվող վարակիչ հիվանդություններ

ՀՀ-ում 2022թ. հուլիս ամսին արձանագրվել է սուր շնչառական վարակներով (ՍՇՎ) պայմանավորված ցածր ակտիվություն:

Նշված ժամանակահատվածում ՍՇՎ-ով պայամանվորված հիվանդացության ցուցանիշը ըստ 100000 բնակչի կազմել է՝ 339.6, ինչը նախորդ՝ հունիս ամսվա (ցուցանիշը ըստ 100000 բնակչի՝ 400.2) հետ գտնվում է գրեթե միևնույն մակարդակի վրա, իսկ նախորդ՝ 2021թ. միևնույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ (ցուցանիշը ըստ 100000 բնակչի՝ 296.2) բարձր է՝ 1.1 անգամ:

Դետքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում իրականացված լաբորատոր հետազոտությունների արդյունքում գրիպի վիրուսի հարուցիչներ չեն հայտնաբերվել: Այլ շնչառական վարակներից հայտնաբերվել են ռինովիրուս, պարագրիպ, ադենովիրուս, բոկավիրուսի, ռեսպիրատոր սինցիտիալ վիրուսի հարուցիչներ, ինչպես նաև 6 նմուշում հայտնաբերվել են կորոնավիրուսային հիվանդության SARS-Cov-2 հարուցիչներ:

Կորոնավիրուսային հիվանդություն

2022թ. օգոստոսի 8-ի դրությամբ ՀՀ-ում արձանագրվել է կորոնավիրուսային հիվանդության 428648 դեպք (հ.գ. ըստ 100.000 բն.՝ 14486.2), որից՝ 2161-ը (0.5%) ստանում են բուժում, 416161 (97.1%) անձ առողջացել է, 8637 դեպքում (հ.գ. ըստ 100.000 բն.՝ 291.5) արձանագրվել է մահվան ելք, մահաբերությունը կազմում է 2%:

Վերջին 14 օրվա ընթացքում արձանագրվել է հիվանդության 3283 դեպք (հ.գ. 110.9 դեպք ըստ 100.000 բնակչության), ինչը նախորդ 14 օրվա համեմատ (1594 դեպք, հ.գ. 32.3 դեպք ըստ 100.000 բնակչության) աճել է 106%-ով:

Թեստավորման դրական արդյունքների մասնաբաժինը վերջին 14 օրվա ընթացքում կազմել է 23.6%, այնինչ նախորդ 14-օրյակում՝ 11.9%:

Վերջին 14 օրվա ընթացքում արձանագրվել է հիվանդության 110.9 դեպք ըստ 100.000 բնակչության, իսկ թեստերի դրական արդյունքների մասնաբաժինը վերջին 14 օրվա ընթացքում կազմել է 23.6%, ինչը, ըստ Եվրամիության չափանիշների (<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/06/14/covid-19-council-updates-recommendation-on-free-movement-restrictions/>), համարվում է «կարմիր գոտի»: 2 շաբաթ առաջ վերը նշված ցուցանիշները համապատասխանաբար եղել են 32.3 դեպք՝ ըստ 100.000 բնակչության և թեստերի դրական արդյունքների մասնաբաժինը 11.9%:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հուլիս ամսվա ընթացքում արձանագրվել է քիմիական թունավորումների 326 դեպք, որոնց 31.9%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 68.1%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը՝ 35.6%-ը, արդյունք են թունավոր կենդանիների խայթոցի, 22.1%-ը՝ ակոհոլային թունավորումները՝ ակոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունման, 17.8%-ը՝ դեղամիջոցներով՝ ինքնաբուժման, ինքնասպանության և ծնողի անուշադրության հետևանքով առաջացած, 11.3%-ը՝ օրգանական լուծիչների,

մասնավորապես՝ շնու գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 5.5%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 5.3%-ը՝ թունաքիմիկատներից, 1.8%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից, 0.3%-ը խոտաբույսերից, 0.3%-ը թմրամիջոցներից:

2022թ. հուլիս ամսին քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 1.2 անգամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ:

Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2022թ. հուլիս ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտների հիվանդացության ցուցանիշը չի փոխվել:

Սույն թվականի հուլիս ամսին սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտի դեպք չի արձանագրվել:

Ջոնոզ և մակաբուծային հիվանդություններ

Հանրապետությունում 2022թ. հուլիսին հատուկ վտանգավոր վարակների՝ սիբիրյան խոցի, լեպտոսպիրոզի, կատաղության, տուլարեմիայի և բրուցելլոզի դեպքեր չեն արձանագրվել: Հանրապետությունում 2022թ. հուլիսին հանգիստ է եղել նաև մալարիայի համաճարակային իրավիճակը, բերովի դեպքեր չեն արձանագրվել:

2022թ. հուլիսին արձանագրվել է ընդերային լեյշմանիոզի 2 դեպք՝ Տավուշի և Կոտայքի մարզերից: 2022 թվականի ընթացքում արձանագրվել է ընդերային լեյշմանիոզի ընդամենը 7 դեպք:

2022թ. հուլիսին գրանցվել է Լայմի հիվանդության 1 դեպք՝ ք. Երևանից: Տգերով փոխանցվող այլ հիվանդությունների, այդ թվում՝ Ղրիմ-Կոնգոյի հեմոռագիկ տենդի, անապլազմոզի, ոփկետցիոզների տարածման վտանգը բարձր է՝ կապված տզերի բնական տարածագոտիների ընդլայնման և սահմանամերձ տարածքներից վարակի ներբերման վտանգի հետ: 2022թ. հուլիսին հանրապետությունում ասկարիդոզով հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է՝ կազմելով 4.7 (138 դեպք), որը 2021 թվականի հուլիսին գրանցվել է 6.2: 2022թվականի հուլիսին հանրապետությունում արձանագրվել է տոքսոկարոզի 2 դեպք: 2022

թվականի հուլիսին արձանագրվել է էնտերոբիոզի 133 դեպք, հիվանդացության ցուցանիշը կազմել է 4.5 (2021 թվականի հուլիսին գրանցվել է 5.4):

Նախակենդանիներով պայմանավորված հիվանդություններից՝ 2022թվականի հուլիսին արձանագրվել է տոքսոպլազմոզի 1 դեպք (0-2 տարեկանների տարիքային խմբում): Ամեոբիազի, ժիարդիազի և կրիպտոսպորիդիոզի դեպքեր հուլիսին չեն արձանագրվել:

Կառավարելի վարակիչ հիվանդություններ

17.08.2022թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով համաճարակային իրավիճակը բարենպաստ է, մասնավորապես՝ 2022թ. ընթացքում չեն գրանցվել պոլիոմիելիտի, դիֆթերիայի, փայտացման, կարմրուկի, կարմրախտի, համաճարակային պարոտիտի, կապույտ հազի, հարկապույտ հազի դեպքեր: Գրանցվել է մենինգակոկային մենինգիտի սպորադիկ 4 դեպք՝ չպատվաստված անձանց շրջանում, տուբերկուլոզային մենինգիտի 1 դեպք, ինչպես նաև պատվաստումներով չկանխարգելվող այլ մանրէային մենինգիտի 10 դեպք: